

Handelsbanken

Handelsbanken Finland
Pressmeddelande 28.4.2016

Handelsbankens konjunkturprognos: Uppskjutning av reformer skulle stå Finland dyrt

- Finlands ekonomi uppvisar en måttlig tillväxt åren 2016–18. Helhetsbilden ger dock inte orsak till belåtenhet.
- Den svaga exporten och sysselsättningen inom tillverkningsindustrin har ett starkt samband med Finlands svaga konkurrenskraft. Något måste göras för att få igång en stabil återhämtning.
- Återhämtningen inom den globala ekonomin är ojämnt fördelad.

Bristande konkurrenskraft bromsar tillväxten

Vi tror att Finlands bruttonationalprodukt i år växer med en procent (samma prognos som i december 2015). Nästa år förväntas totalproduktionen öka med 1,2 procent (1,2 %), men år 2018 endast med 0,9 procent.

”Vi förutser en måttlig tillväxt för åren 2016–18, men helhetsbilden ger inte orsak till belåtenhet; exporten minskade ytterligare i slutet av fjolåret tillsammans med antalet industriella arbetsplatser, vilket starkt tyder på en bristande priskonkurrenskraft. Även andra faktorer talar för samma slutsats: Finland har tappat marknadsandelar inom den globala handeln, BNP-utvecklingen är synnerligen svag jämfört med liknande små öppna ekonomier, man har misslyckats i att uppnå ett betydande överskott i bytesbalansen och företagens lönsamhet i synnerhet inom handelssektorn har minskat”, konstaterar Handelsbanken Finlands chefsekonom **Tiina Helenius**.

En bristande konkurrenskraft är ett stort problem för producenter av mellanprodukter och kapitalvaror – som Finland ju är – när den globala efterfrågan alltmer går mot tjänster och den globala tillväxten i allt lägre grad drivs av investeringar. ”Bristande priskonkurrenskraft jämfört med liknande ekonomier bara förstärker problemen, och med en svag lönsamhet blir det riskabelt för finska företag att investera”, förklarar Tiina Helenius.

Bättre lönsamhet med hjälp av större flexibilitet och ökad konkurrens

Det viktigaste enligt Handelsbankens ekonomer är en övergång från den kollektiva löneförhandlingsmodellen där alla omfattas av arbetsavtalen till en mer lokal och flexibel variant. Detta skulle hjälpa till att säkerställa företagets lönsamhet trots en svag marknad och säkra många jobb.

”Om man samtidigt förstärker konkurrensen på produktmarknaden, undanröjer incitamentsfällor som härstammar från systemet för arbetslöshetsersättning och socialbidrag samt bidrar till en mer effektiv bostadsmarknad i tillväxtcentra skulle detta bana väg för nya företag och produkter som ökar produktiviteten och skapar mervärde för hela ekonomin”, skriver Handelsbankens ekonomer i sin nya konjunkturprognos.

Arbetsmarknaden återhämtar sig sakta

På grund av måttlig inhemsk konsumtion förblir återhämtningen på arbetsmarknaden mycket långsam under prognosperioden. Hur investeringarna utvecklas långsiktigt beror på företagets lönsamhet återigen förbättras. Lägre enhetsarbetskostnader borde förbättra lönsamheten i den öppna sektorn och leda till ökad produktion samt främja sysselsättningen och investeringarna.

”Vidare gör lägre enhetsarbetskostnader att företagen i den slutna sektorn har bättre möjligheter att konkurrera med importerade varor samt sälja sina tjänster till den öppna sektorn”, betonar bankens ekonom **Janne Ronkanen**.

Ojämn återhämtning för världsekonomin

Trots ett antal ljuspunkter i världsekonomin är återhämtningen hackig. I delar av euroområdet ligger den höga belåningsgraden som en blöt filt över ekonomin. För råvaruproducerande ekonomier kommer det ta tid att anpassa sig till att superkonjunkturen har upphört. Deflationshoten finns kvar men inte överallt.

Eftersom det i de utvecklade ekonomierna saknas utrymme för att sänka styrräntorna, så inriktar sig alla centralbanker på att försvaga den egna valutan för att öka tillväxten och inflationen. Den europeiska centralbanken ECB anstränger sig för att stimulera kredittillväxten och skulle välkomna en svagare valuta. USA däremot har nått full sysselsättning, och centralbanken har redan höjt styrräntan. Fed befarar dock att om räntorna höjs alltför snabbt, skulle en starkare dollar riskera att målen för tillväxt, sysselsättning och inflation än en gång hamnar utom räckhåll.

”Med en betydande styrka i inhemsk efterfrågan anser vi att den amerikanska ekonomin klarar en starkare valuta bättre än euroområdet. Vi förutspår därför att dollarn kommer att förstärkas gentemot euron. Det blir sannolikt resultatet av att Fed håller igen medan ECB inför fler stimulansåtgärder. Om inte euron sjunker i värde kommer det att ta lång tid innan arbetsmarknaderna i de svaga ekonomierna kommer tillräckligt nära full sysselsättning. ECB måste med sina åtgärder förvissa sig om att ingen fastnar i en deflationsfälla”, skriver Handelsbankens ekonomer.

Europas ekonomiska utsikter överskuggas på kort sikt av Storbritanniens folkomröstning om landets EU-medlemskap. I opinionsmätningarna väger det jämnt mellan EU-anhängare och EU-kritiska men om britterna röstar för att lämna EU, dvs. Brexit, är det inte bara Storbritanniens ekonomi som drabbas utan också EU:s politiska svårigheter kommer att bli värre. Det skulle bli ännu svårare att hålla tillbaka partier som strävar efter större politisk och ekonomisk självständighet mot Bryssel, vilket sannolikt skulle skada stämmningsläget kring euron.

Konjunkturprognosen i sin helhet finns tillgänglig som bilaga (på finska).

Tilläggsinformation:

Tiina Helenius, chefsekonom, Handelsbanken Finland, tfn 010 444 2404
 Janne Ronkanen, ekonom, tfn 010 444 2403

e-post: fornamn.efternamn@handelsbanken.fi

Finlands ekonomiska utveckling, prognos

Ändring i %, december månads prognos	2014	2015	2016F	2017F	2018F
inom parentes					
Privat konsumtion	0,6	1,4	1,0 (1,0)	0,7 (0,7)	0,8
Offentlig konsumtion	-0,3	-0,9	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	-0,1
Investeringar	-2,6	-1,1	4,2 (3,7)	4,0 (4,5)	3,0
Export	-0,9	0,6	1,5 (3,2)	2,5 (2,5)	1,0
Import	0,0	-0,4	2,6 (3,8)	2,6 (3,0)	1,2
BNP	-0,7	0,5	1,0 (1,0)	1,2 (1,2)	0,9
Inkomstnivåindex	1,4	1,2	1,0	0,8	0,8
Konsumentprisindex	1,0	-0,2	0,2	1,0	1,4
Arbetslöshetsgrad*	8,7	9,4	9,3	9,1	8,9
Offentliga samfundens finansiella sparande**	-3,2	-2,7	-2,3	-2,0	-1,8

* procent av arbetskraft

** procent av BNP

Källa: Handelsbanken